

Maksimum blev grebet af Arbejdsgiverne, saaledes at 5 Aar i Løbet af kort Tid blev det almindelig og er det endnu i meget stor Udstrækning. Læretiden er meget sjælden under 4 Aar, uagtet den industrielle Udvikling har simplificeret Haandværk og Industri paa mange Punkter og den i gammeldags Forstand ideale Oplæring i mange Tilfælde slet ikke er mulig. rent bortset fra, at der, saaledes som Livet former sig, mange Gange ikke fra Læremestrenes Side gøres større Anstrengelser for at komme til en god Oplæring af Lærlingen. Jeg vilde tro, at et Maksimum af 4 Aar, maaske med en Undtagelsesbestemmelse om, at der i visse Tilfælde kunde gives Adgang til eet Aar mere, vilde være rimeligt. Og jeg er af den Opfattelse, at i mange Industrifag eller halve Industrifag vil en Læretid paa 3 Aar være tilstrækkelig.

Jeg vil dernæst gerne berøre Spørgsmaalet om Lærlingelønnen. Den er omtalt i § 4, hvor der kun siges, at det skal ved Kontrakt nøjagtig bestemmes, paa hvilke økonomiske Vilkaar en Lærling skal arbejde i Læretiden. Det er i Virkeligheden den nuværende Bestemmelse, som desværre i meget høj Grad har ført med sig, at Lærelønnen har staaet stille, og selv under den af Krigen skabte Dyrtd har man i alt Fald meget længe kunnet se de gammeldags Lærelønninger opretholdt, begyndende med 1 Kr. ugentlig det første Aar og stigende med 1 Kr. ugentlig hvert Aar, saaledes at den ved Læretidens Afslutning er 7 Kr. Naar der i den senere Tid er sket nogen Forandring, skyldes det vistnok i første Linie Initiativ fra De samvirkende Fagforbund, der har rejst Sagen overfor Arbejdsgiverforeningen, der dog Gang paa Gang har hævdet, at den ikke havde nogen Myndighed. Alligevel har den nu og da gjort Henstillinger til sine Medlemmer, og helt uden Resultat har disse ikke været. Alligevel er Lærelønnen alt for ringe og staar ikke i noget Forhold til den Præstation, som de unge Mennesker kan yde. I Virkeligheden er Forholdet dette, at den Byrde ved Fornyelsen af Haandværk og Industri, som disse Fag rettelig selv burde bære, helt og holdent lægges over paa Forældrene til de Børn, der kommer i Lære. Hos jævne Folk er der et meget priseligt Ønske om i al Almindelighed at give Børnene den bedst mulige Start i Livet, og kan man ikke naa mere, ønsker man i alt Fald, at de skal lære et Haandværk. Jeg synes, at Samfundet skulde komme denne gode Følelse i Møde

og understøtte den, men det har man ikke gjort ved den Maade, hvorpaa Forholdene her er lagte til Rette, eller rettere ved den Forsømmelse af at lægge dem til Rette, som her har fundet Sted. Byrden ved Fornyelsen af Haandværk og Industri maa derfor Lærlingenes Forældre bære, idet Lærelønningerne er alt for ringe og langt fra strækker til til de unge Menneskers Livsophold.

Med Hensyn til Arbejdstiden vil jeg gerne sige, at jeg synes, man maatte kunne enes om paa det Tidspunkt, vi nu befinder os paa, eller med den Udvikling, der i øvrigt har fundet Sted, at fastsætte en Arbejdstid af 8 Timer som Maksimum for disse unge Mennesker, der til at begynde med er halve Børn. Jeg beklager, at man fra de andre Partiers Side ikke har kunnet gaa med dertil. I øvrigt tror jeg, at § 7 rent radaktionelt maa undergaa nogen Ændring. Selv om man ikke vil gaa ind paa en Maksimal-Arbejdstid af 8 Timer, kan man ikke blive staaende ved den Redaktion, der nu findes. Det hedder nemlig, at Arbejdstiden for Lærlinge ikke maa være længere end for udlærte Medhjælpere i samme Virksomhed; men det forekommer jo i ikke ringe Udstrækning, at Virksomheder kun har Lærlinge og slet ingen udlærte Medhjælpere, og det vil i Virkeligheden sammenholdt med Paragraffens videre Ordlyd sige, at man kan paalægge Lærlinge indtil det 18de Aar en Arbejdstid fra 6 Morgen til 6 Aften med $\frac{1}{2}$ Times Spisetid. Og for Lærlinge over 18 Aar er Arbejdstiden faktisk ubegrænset. Jeg har i alt Fald følt mig forpligtet til at gøre opmærksom paa dette.

Jeg skal i øvrigt ikke fordybe mig i flere Enkeltheder dette Lovforslag vedrørende, men kun sige om det, at den Udvikling i al Almindelighed, som er foregaaet siden 1889 i Henseende til Fabriklovgivningen, Sygekasselovgivningen o. s. v., indregistre-res vel, som rimeligt er, ved dette Lovforslag, men at det byder ringe selvstændig Fremdrift til Støtte for Lærlinge og Forældre, og jeg synes ogsaa, at det byder ringe Fremdrift i Henseende til Industriens og Haandværkets Fornyelse. Som allerede af den højtærede Minister bemærket har mine Partifæller i Folketinget ved Sagens tredie Behandling stemt imod Lovforslaget. Ministeren fortolkede det saaledes, at de dermed ogsaa havde stemt mod de i Lovforslaget indeholdte Fremskridt. Et Partis Stilling overfor et Lovforslag ved dettes tredie Behandling er jo mere sammensat, end det kan ud-